

nr 1. 2018

LÄSOMBUDET

>> Tidningen för läsombud och högläsare

FÖLJ MED PÅ FILMINSPELNING!

Läsglädje blir film på
Oasen och Stenfalken

Nominera
Årets
Läsombud

BOKTIPS OM ROMANTIK OCH KÄRLEK • QUIZ: VAD
KAN DU? • 5 FRÅGOR TILL BIBLIOTEKARIEN
LÄTTLÄSTA BOKTIPS • NY INSPIRATIONSFILM

Kärlek och inspiration!

♦ Den 14 februari var Alla hjärtans dag – en hel dag i kärlekens tecken. Men varför låta ett visst datum styra? På Läsobudet tänkte vi fortsätta i kärlekens tecken. Böcker med kärlek och romantik som tema ligger stadigt i topp när vi träffar läsare och förmedlare runt om i landet. Därför har vi samlat en hel sida med lättlästa boktips på temat att förgylla våren med.

Jag tror att den största anledningen till att böcker om kärlek är så populära är de känslor de väcker. Läsning är ett tryggt och roligt sätt att få utlopp för alla möjliga känslor. I den nya inspirationsfilmen "Läsglädje i omsorgen" berättar Anne, som arbetar i daglig verksamhet, hur man kan bli glad eller ledsen av att läsa. Och hur man lär sig saker genom att läsa böcker. När man lyssnar till alla i filmen som berättar vad läsningen ger just dem, så tvekar man inte om att böcker är viktiga! Har du inte sett filmen än så gör det.

Nästa nummer av Läsobudet kommer i slutet av maj, men redan i mitten av april skickar vi ut vårens nyhetsbrev via e-post. Där får du veta mer om vårens alla lättlästa boknyheter och vad som är på gång. Om du inte får nyhetsbrevet idag så mejla register@mtm.se. Märk mejlet Vill ha nyhetsbrev Läsning i omsorgen, meddela namn och adress från baksidan av den här tidningen och lägg till din e-postadress.

Men först, årets första Läsobudet fyllt med inspiration och fakta om läsning i omsorgen.

God läsning!

Lovisa Karlsson Kjellin

REDAKTÖR

KALENDARIUM

PÅ GÅNG LANDET RUNT

14/3 Inspirationsdag i Ystad för läsobud, frivilliga högläsare, arbetsgrupper, bibliotekspersonal m.fl. i södra och sydöstra Skåne.

22/3 Heldagsutbildning i Växjö för nya läsobud inom LSS.

3/4 Lättläst Bokfestival i Eslöv. MTM medverkar.

4/4, 24/4, 26/4 Inspirationsdagar i Göteborg, Uddevalla och Skara för läsobud, frivilliga högläsare, arbetsgrupper, bibliotekspersonal m.fl. i Västra Götaland. Kontakt: Anna Anteryd, e-post anna.anteryd@sv.se och Ninni Eriksson, e-post ninni.eriksson@kulturivast.se.

10/4 Festival Spezial i Karlshamn. MTM medverkar.

11–12/4 Funka för livet i Växjö. Mötesplats om funktionsnedsättning. MTM medverkar.

12/4 Inspirationsdag i Falkenberg för läsobud, frivilliga högläsare, arbetsgrupper, bibliotekspersonal m.fl. i Halland.

19/4 Heldagsutbildning i Jönköping för nya läsobud inom LSS i Jönköpings län.

7/5 Inspirationsdag i Jönköping för läsobud, frivilliga högläsare, arbetsgrupper, bibliotekspersonal m.fl. i Jönköpings län.

24–25/5 Demensdagarna i Malmö. MTM ställer ut.

Håll koll på kalendern på Läsobudswebben (mtm.se/lasobud) för senaste nytt.

Läsobudsgruppen på MTM

Kontakta oss om du vill tipsa om något till kalendariet eller Läsobudet, om du vill uppdatera dina kontaktuppgifter i registret eller om du undrar över något.

Kontakt allmänna frågor och register | info@mtm.se

Lovisa Karlsson Kjellin | lovisa.karlsson.kjellin@mtm.se

Catharina Kåberg | catharina.kaberg@mtm.se

David Södergren Medin | david.sodergren-medin@mtm.se

Tom Weegar | tom.weegar@mtm.se

Läsobudet kommer ut fyra gånger per år. **Ansvarig utgivare:** Magnus Larsson, **Redaktör:** Lovisa Karlsson Kjellin, **Redaktion:** Lovisa Karlsson Kjellin, David Södergren Medin, Tom Weegar, Catharina Kåberg, **Layout:** Tom Weegar, **Omslagsfoto:** Catharina Kåberg, **Tryck:** Stibo, **ISSN:** 2002-1674, **ISSN digital utgåva:** 2002-1682. **Myndigheten för tillgängliga medier**, Box 5113, 121 17 Johanneshov, **E-post:** info@mtm.se, **Webb:** mtm.se, **Webb läsobud:** mtm.se/lasobud

OBS!

Nominera till Årets läsombud 2018!

Årets läsombud delas ut till ett läsombud eller en högläsare som har gjort extra fina insatser för att främja läsningen inom LSS-omsorg eller äldreomsorg. Priset består av 10 000 kronor. Det är sjunde

gången som någon utses till Årets läsombud. Passa på att nominera lämpliga kandidater! Lämna din nominering i formuläret på läsombudswebben (mtm.se/lasombud) **senast den 30 april**.

Information och länkar inför valet i höst

Gå in på mtm.se/val2018. Där hittar du länkar till webbplatser med lättläst information inför valet. Du hittar också intressanta artiklar och texter. Sidan kommer att uppdateras löpande ända fram till valet i höst. Enkelt och smart med allt samlat på ett ställe! Ett tips: Lättlästa *Valskola 2018* finns nu att beställa i LL-förlagets bokhandel.

Nu kommer vårens lättlästa boknyheter

Nu kommer våren med massor av nya lättlästa böcker. Om du inte fått LL-förlagets "Lättlästa böcker Våren 2018" kan du läsa den digitalt eller beställa den kostnadsfritt på ll-forlaget.se. Viljas vårmagasin är också fyllt med lättlästa nyheter. Du kan beställa det genom att mejla till info@viljaforlag.se eller läsa den digitalt på viljaforlag.se.

Högläsning på nytt sätt i Jönköpings län

Shared reading är en brittisk metod för högläsning i grupp för personer som befinner sig i olika former av utanförskap. Mötet med litteraturen och samtal om läsning har visat sig leda till minskat utanförskap, ökat välbefinnande och därigenom också ökad självkänsla.

Studieförbundet Vuxenskolan i Jönköpings län har fått pengar för att utveckla och anpassa metoden för vuxna personer med psykisk ohälsa i Sverige. Projektet kommer att prova metoden på träffpunkter, i primärvård, på

psykiatrisk klinik och bibliotek i samarbete med ideella organisationer, regionala verksamheter inom folkhälsa och psykisk ohälsa och kommunal utveckling.

Projektet kommer även ta fram informations- och utbildningsmaterial och korta filmer om hur läsgrupperna arbetar. Projektet sker i samarbete med MTM och med finansiering från Allmänna arvsfonden.

Katarina Lundgren, litterär samordnare och AnnaMalin Kax, projektledare.
Foto: Gabriella Hektor.

Vi rullar! Filminspelning i Östhammar och Enköpings

Caroline håller filmklappan med siffror för scen och tagning redo. Felix riktar in mikrofonen och sätter på bandspelaren. Emelie ställer in skärpan på filmkameran. David gör sig beredd att intervjua. Sen kommer ropet "Vi rullar!". Klappan smäller till och filminspelningen är i gång!

När filmteamet från produktionsbolaget Pophunters en tidig morgon i oktober kommer till Oasens dagliga verksamhet i Östhammar är förväntningarna inför dagen stora. Tänk att få vara med i en filminspelning! För att alla ska veta vad som väntar har jag varit och träffat gruppen ett par veckor tidigare för att berätta om varför vi vill göra filmen, och vad som kommer att hända när filmteamet kommer. Nu är alla redo och taggade.

– Hör ni, idag är det den där dagen som vi har väntat på, säger Bitte, läsombud och en av tre personal.

– Jaaa!!! svarar hela gruppen i kör.

– Det här är verkligen jätteroligt, fortsätter Bitte. Det är härligt att se hur alla är med, att de är lugna och trygga i detta.

Filmen det handlar om är MTM:s nya inspirationsfilm om läsning i omsorgen. Sofia, en av Bittes kollegor, intervjuas i köket om varför det är så viktigt och bra med läsombud.

– Gick det bra? undrar jag efteråt.

– Jag var jättenervös i natt och innan ni kom, svarar

T.v. Anne Engberg,
Oasens dagliga verk-
samhet, kopplar av efter
dagens inspelning.

T.h. Frivilliga högläsaren
Gudrun Lundholm på
väg till lässtunden på
Stenfalken.

Sofia, men det kändes bra och det var lätt att prata med David (intervjuare och filmens regissör). Och jag vet ju att ni kan klippa bort det som inte blev bra.

Innan vi senare på eftermiddagen lämnar Oasen efter många olika tagningar frågar jag gruppen hur det var att vara med på filminspelning.

– Skitbra! säger Emma.

– Jag tycker som Emma, intygar Johannes.

– Det var jätteskoj! svarar Anne som hejar på dig från tidningens omslagsbild. Det är så viktigt att det blir fler dagliga verksamheter där man sitter ner och läser tillsammans och att de som är funktionshindrade får veta att det finns lättlästa böcker. Så det är jätteviktigt med den här filmen!

Dagen därpå fortsätter filmteamet till Enköping för att träffa och filma bland annat den frivilliga högläsaren Gudrun, både i en hemma-hos-intervju och när hon läser på Stenfalken, en dagverksamhet för personer med demens.

– Det var svårare än jag trodde. Svåra frågor, tycker Gudrun som strax ska fortsätta att bli filmad när hon cyklar iväg till lässtunden.

Filmningen skapar lite oro och oordning i de dagliga rutinerna på Stenfalken när de får besök av ett helt filmteam. Men Gudrun samlar alla till en fin och engagerande lässtund i hörnsoffan i vardagsrummet, och gästerna Börje och Ingrid ställer upp på intervju liksom verksamhetsansvariga chefen Ulla.

Vad tycker då gästerna på Stenfalken om att få besök av ett filmteam?

– Många söta karlar här, svarar en av damerna och ler.

I slutet av november blev filmen klar och den finns nu att titta på via Läsombudswebben på MTM:s hemsida (www.mtm.se/lasombud). Använd och visa den fritt för inspiration och information vid utbildningar, inspirations- och personaldagar, för nya läsombud och frivilliga högläsare, för anhöriga, chefer inom omsorgen, politiker med flera. Helt enkelt för alla som behöver veta och förstå hur viktigt det är att alla får tillgång till böcker och läsning. Och att det är en demokratisk rättighet.

Text och foto: Catharina Kåberg

Filmning på Oasen
av scen 3, tagning 6.

Litteratur **QUIZ**

Testa dig själv eller tävla mot dina vänner. Läs en ledtråd i taget och svara när du tror att du kan. De rätta svaren hittar du längst ned på nästa sida. Lycka till!

	5 poäng	4 poäng	3 poäng	2 poäng	1 poäng
Vem är författaren?	Debutboken kom ut 1891. I den förekommer både kavaljerer och en majorska.	Sophie Elkan var hennes livskamrat. Tillsammans reste de hela vägen till Kairo och Jerusalem.	År 1909 tilldelades författaren Nobelpriset i litteratur. Hon var den första kvinnan som fick priset.	Jan i Skrolycka tror i sin sorg och galenskap att han är en kejsare i en av hennes romaner.	En av hennes mest kända böcker handlar om en pojke som flyger på en gåsrygg över Sverige.
Vilket är landet?	Här utspelar sig den prisbelönta romanen <i>Midnattsbarnen</i> av Salman Rushdie.	Författaren Arundhati Roy bor i landet. <i>De små tingens gud</i> är nog hennes mest kända bok.	Många engelska författare har bott i och skrivit om landet, eftersom det länge var en engelsk koloni.	<i>Mahabharata</i> , <i>Ramayana</i> och <i>Bhagavadgita</i> är några av landets religiösa skrifter.	Mowgli, björnen Baloo, pantern Bagheera och ormen Kaa bor enligt Kipling i landets djungel.
Vilken är sagovärlden?	Det är nog en ganska trygg plats om det inte vore för den skrämmande Mårran ...	Här finns ett Knytt som lever ensam i sitt stora hus, men i rädsla för ensamheten ger sig ut i världen.	Pappan i familjen vill ibland vara mer äventyrlig. I <i>Pappan och havet</i> tar han arbete som fyrvaktare.	Hattifnattarna är vanligtvis ofarliga men blir elektriska vid åskväder. Då ska man inte röra dem!	Familjen i berättelsen brukar umgås med Snusmumriken, Filifjonkan och Lilla My.
Vem är LL-profilen?	Göteborgare, litteraturkritiker och författare. Har skrivit ett flertal reseskildringar.	Debuterade i LL-genren med <i>Kyss mig</i> , en dråplig berättelse om kärlek och sex.	Han har återberättat många kända klassiska böcker till lätt svenska, bland annat <i>Brott och straff</i> .	Han har även skrivit en lättläst biografi om sin favoritförfattare Selma Lagerlöf.	I en älskad bok möts herr Jansson och fröken Lasker. Och naturligtvis är Jansson naken ...
Vem är barnboks-författaren?	År 2012 startade författaren projektet En läsande klass.	Han har vunnit Bokjuryns pris i kategorin 7-9 år hela 12 gånger.	Hans hjältinna Nelly Rapp utbildas vid Monsterakademin och lär sig att bekämpa monster.	En bokserie av författaren låg till grund för en uppskattad julkalender i SVT 2006.	Det är många mysterier i författarens böcker. Som tur är löser LasseMaja många av dessa.
Ur vilken återberättad LL-klassiker är citaten hämtade?	"Robert önskade att han kunde följa med till Karlshamn, så att han fick se ut över havet."	"Senare i livet skulle han tänka att de fortfarande stod kvar på trappan och såg utåt vägen."	"Här på skeppet kunde han predika så mycket han ville. Ingen länsman eller präst kom för att stoppa honom."	"Från början hette ön Manna-Hata, som var indian-språk. Den fick sitt namn efter en gud hos indianerna."	"Kristina vägrade bli buren, hon skulle stiga i land i Amerika på egna ben."

FRÅGOR: TOM WEEGAR

Het kärlek i vintrigt Norrbotten

Ambra är journalist på Aftonbladet. Tom är före detta elitsoldat. Några dagar före jul får Ambra ett uppdrag som hon helst hade sluppit. Hon åker till kylan och mörkret i Kiruna. Resan väcker svåra minnen från hennes barndom. Efter att ha överlevt fångenskap hos terrorister sitter Tom ensam i ett hus i skogen i Norrbotten. De träffas av en slump och kan sedan inte sluta tänka på varandra. Men hur ska två personer som inte litar på någon kunna lita på kärleken?

En enda risk är en bladvändare fylld av kärlek, sex och spänning. Boken är en lättläst bearbetning av Simona Ahrnstedts romanceroman. Två människor som är varandras motpoler förs samman i ett vintrigt Norrbotten.

En enda risk av Simona Ahrnstedt, Återberättad av Pamela Jaskoviak, LL-förlaget, nivå 3 – lätt

Sveriges romance-drottning nu som lättläst!

5 FRÅGOR TILL...

Kerstin Jakobsson, bibliotekarie på Enköpings huvudbibliotek och medverkande i MTM:s nya inspirationsfilm Läsglädje i omsorgen.

1 Hej Kerstin! Berätta lite om dig själv.

Jag är bibliotekarie och jobbar bland annat med lättlästa böcker och talböcker. Jag bor i Enköping, men är född i Umeå, och tycker om att läsa ljudböcker och romaner.

2 Hur känns det att vara med i MTM:s nya inspirationsfilm om läsning i omsorgen?

Det är jätteroligt att vara med i den nya filmen! Jag hoppas att många ska se den och bli inspirerade att bli läsombud eller frivilliga högläsare.

3 Du är med i arbetsgruppen för frivilliga högläsare i Enköping. Hur ser din kontakt med högläsarna ut?

Jag bjuder in nya högläsare till biblioteket och visar våra hyllor med lättlästa böcker, men tipsar även om "vanliga" böcker som kan vara bra att känna till som högläsare. Arbetsgruppen ordnar träffar för alla högläsarna 1–2 gånger per år och då är jag med och tipsar om nya böcker. Högläsarna berättar också om upplevelser och erfarenheter från sina läsgrupper och ger varandra boktips.

4 Varför är det viktigt att biblioteken kan erbjuda lättlästa böcker?

Alla har rätt att läsa, både böcker och information, och att få ta del av kultur. Det är en rättvisefråga att biblioteken har böcker som alla kan ta del av utifrån sina egna förutsättningar.

5 Har du tips på en bra, lättläst bok om kärlek?

Jag tycker om boken *Drömmen om danskungen* av Lotta Löfgren-Mårtenson som LL-förlaget har gett ut. Den handlar både om att bli kär i någon och om vänskap. Ett annat tips är *Förälskelse* av Anna Fiske. Det är en faktabok från Vilja förlag. Och så förstås *Jag älskar dig*. Svenska kärleksdikter från LL-förlaget.

Text: Catharina Kåberg

Foto: Enköpings huvudbibliotek

Kerstins tips på kärleksböcker:

Drömmen om danskungen, *Jag älskar dig* och *Förälskelse*. De två sistnämnda går inte längre att köpa, men finns att låna på biblioteket.

” Det är en rättvisefråga att biblioteken har böcker som alla kan ta del av utifrån sina egna förutsättningar.

Svar till QUIZ FRÅGA 1: Selma Lagerlöf | FRÅGA 2: Indien | FRÅGA 3: Mumindalen
FRÅGA 4: Johan Werkmäster | FRÅGA 5: Martin Widmark | FRÅGA 6: Utvandrarna

MYNDIGHETEN FÖR
TILLGÄNGLIGA MEDIER

Box 5113
121 17 Johanneshov

B

SVERIGE
Porto betalt
Port payé

BOKTIPSET!

Kärlek och **ROMANTIK**

Lycka eller tragik – kärleken lämnar inte någon oberörd! Och böcker om kärlek är ständigt populära. Här tipsar vi om några härliga, lättlästa kärleksromaner.

AMIR OCH JAG – ETT ÅR TILLSAMMANS

av Annelie Drewsen

Amir och Ella är kära. På nyårsaf-
ton kysser de varandra för första
gången och i februari friar Amir.
Under året växer deras kärlek sig
allt starkare. Men
det är inte bara
kärleken som
växer, utan även
något annat ... Fin
och enkel vardags-
berättelse om hur
det är att vara kär
och bilda familj.

De tecknade bilderna kompletterar
texten på ett jättebra sätt!

Vilja, nivå small, lix 12

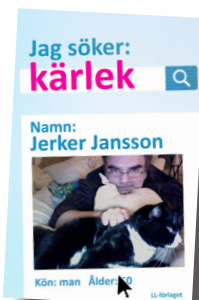

JAG SÖKER: KÄRLEK

av Jerker Jansson

Jerker Jansson har varit gift i tjugo
år när hans fru vill skiljas. Han
bestämmer sig för
att försöka hitta
kärleken på nytt.
Denna gång via
internet. Vi får följa
honom från att han
börjar leta till dess
att han faktiskt
hittar en ny kärlek.
Boken innehåller

praktiska tips och funderingar kring
vad kärlek är. Det är en personlig

berättelse om det svåra och under-
bara med kärleken.

LL-förlaget, nivå 2 – lättare (T)

DEN STORE GATSBY

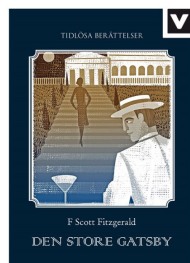
av F. Scott Fitzgerald, återberättad av
Sean Conolly (*Vilja*) eller av Johan
Werkmäster (*LL-förlaget*)

Nick flyttar 1922 till en flott New

York-förort. Där
umgås han med
sin kusin Daisy
och hennes man
Tom, och går
på fantastiska
fester som hålls
av den gåtfulle Jay

Gatsby. En gång i
tiden var Jay förälskad i Daisy, men
hon valde att gifta sig med Tom. Jay
vill ha Daisy tillbaka – kosta vad det
kosta vill! Klassiker om att kärlek
inte kan köpas för pengar.

*Vilja, Nivå 4, Lix 19/LL-förlaget, nivå
3 – lätt*

KAFÉ LÖFTET

av Cecilia Davidsson

Ninni är nyinflyttad i Stockholm och
ganska ensam. Hon går till jobbet
varje dag och hem igen. Ninni sak-
nar kärlek i sitt liv men hur ska hon
träffa någon? Så börjar Niklas på
hennes jobb och hon blir förälskad.
Men han vet ju knappt vem hon är!
Niklas bor mittemot Kafé Löftet,

så där börjar Ninni
sitta och spana och
tumma på lappen
med Niklas telefon-
nummer. Ska hon
våga ringa?

*LL-förlaget, nivå 1
– lättast (T) Boken
går inte att köpa
men finns att låna på biblioteket*

KAMELIADAMEN

av Alexandre Dumas, återberättad
av Johan Werkmäster

Kärlek och tragik i riktig klassiker!
Marguerite lever i 1800-talets
Paris, hon är älskarinna åt en lång
rad rika män och kallas Kame-
liadamen. Hon är mycket vacker
men svårt lungsjuk. Så en dag mö-
ter Kameliadamen
den unge Armand
och de blir vansin-
nigt förälskade. En
förälskelse som bara
leder till olycka och
tårar.

*LL-förlaget, nivå 3
– lätt (T).*

(T) = boken finns även som talbok att
låna via ditt lokala bibliotek eller Legimus.

Text: Viveka Norström Hallberg,
Helena Lingmert och Clara Lindström

